

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorok, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četr leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četr leta 3 gold., 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr. če se oznanila enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. štev. 220.

Opravnistvo, na ktero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Vabilo na naročbo.

S prihodnjim mesecem se začne novo četrletje. Prosimo torej vse tiste gg. naročnike, katerim koncem tega meseca naročnina poteka, da jo blagovolijo ob pravem času ponoviti. Vse druge rodoljube slovenske pak, kateri niso še naročeni, vabimo naj pristopijo v kolo naših podpirateljev, ker samo z zedinjenimi močmi vseh poštenih domoljubov nam bode mogoče odbiti zunanje in notranje protivnike narodnega edinstva vseh Slovencev in Slovanov, in samo z občno podporo bode našemu, z mnogimi žrtvami ustanovljenemu organu vseh Slovencev mogoče, delati za narodno vzbujo in politično omiko.

Od prvega prihodnjega meseca odpremo nov oddelek v listu „Gospodarske stvari“ ter bodo prinašali vse za naš narod važne gospodarske novosti, žitne cene itd. iz Trsta, Ljubljane, Maribora, Celja, Zagreba, Siska itd. „Slovenski Narod“ velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele:

za celo leto 10 gld. — kr.
za pol leta 5 " — "
za četr leta 2 " 60 "

Za tuje dežele:

za celo leto 12 gld. — kr.
za pol leta 6 " — "
za četr leta 3 " 25 "

Naročnina naj se blagovoli pošiljati administraciji „Slov. Nar.“ (najboljše po poštnih nakaznicah) v Maribor.

Uredništvo in administracija „Slov. Naroda“.

Listek.

Slovenska narodna banka.

IV.

Moj namen ni, špecijelno o zavarovalnej banki „Sloveniji“ pisati. Če bi si bil to predvzel, bi bil dal tem svojim listkom drug naslov. Jaz sem si vzel širšo banko, nego je zgoljna zavarovalnica, za svoj cilj. Vendar se pa, tudi ako bi hotel, te stvaritev ne morem celo izogniti. Primoran sem tedaj če hočem ali nečem mimogrede tudi o „prvej občnej zavarovalnej banki „Sloveniji“ ktero reči. Kar bodem reknel, bodem storil kot celo objektiven kritik. Moja nakana ni ne protinje ne za njo pisati.

Kdo je to dete krstil, tega ne vem. To pa vsakter vidi, da mu je veliko predolgo ime dal. Čemu „prva“ in čemu „občna“? Kaj se je namevalo s tema dvema pridevkoma reči? Poleg mojega mnenja bi bila brez vse škode oba dva lahko izostala. S takimi pridevki se denes le še na škatuljicah za „biks“ ali za žvepljenke reklama dela. Če pa imata ta dva pridevka vendar kak poseben, morebiti celo bistven pomen, ktereja jaz uganiti ne morem, pa prosim zamere. Tudi pridevki „zavarovalna“ bi bil mogel z obzirom na 7. točko izostati, v ktereji se še druga bankna opravila na-

Duhovenstvo in nemška vlada.

Na drugem kraji denašnjega lista povemo, kako so vladajoči nemški liberalci, ako se jim za njih pruske namere koristno zdi, za silo tudi klerikalni, ravno tako dobro kakor podpirajo vse, kar je stanovskemu ščuvanju podobno. Ker ima ustavovernost samo ta namen, to polovico Avstrije pripraviti in pognojiti, da bodo enkrat rastle pruske prisvojitve do Adrije, šetajo se ustavoverci včasi prav radi s kardinalom Ravšerjem pod pazuho, samo da je ustavoveren, da si, in akoprem je on oče onega konkordata, na kterega so tako dolgo navale delali, da je padel — se ve da njegov pad države ni rešil. Poleg Ravšerja imajo tudi več drugih višjih duhovnikov za ustavovernost, na pr. škofje po Slovenskem so politično jako značjni in gredo, če treba, z vsako vlado v političnih vprašanjih.

Ali to ni dovolj, da imajo nektere (ne vse) višje duhovne. Važnejji, ker mnogoštevilnejši so nižji duhovni. Oni žive med ljudstvom in imajo večji vpliv nanj nego višji gospodje. Če hoče torej ustava rešena biti, treba je pridobiti niže duhovenstvo — tako so modro zračunili, in postavili v prestolni govor pasus, da bode ta vlada materialno stanje nižjega duhovenstva zboljšala.

Proti temu bi gotovo noben pravičen človek nič ne imel. Krivica je, da mora mnogi kaplan, kjer je gimnazijo in teologijo zvršil, kjer mora o potrebi v burni zimski noči vstati in uro hoda daleč k bolniku v snegu in vihri hoditi, po več ur v izpovednici zmrzovati — živeti ob bornih 250 ali 300 gld., ali pa celo da si mora te „kebre“ še le z žakljem v roki kakor bernjavs od bajte do bajte nabirati, med tem ko na tisoče krepkih penzionistov na državne stroške lenobo pase, ali pa nekteri višji duhovenskega in drugih stanov v nebo kričeče velike dohodke uživajo. Reguliranje, stalno uređenje in razmerjenje duhovenskih plač je ve-

tika potreba in pravična vlada jo bode morala v roke vzeti.

Ali kako jo je v roke vzela nemško-ustavoverna vlada! Tako, da se vidi da jej ni za nižje duhovenstvo, ne za pravico nego za lasten dobicek. Pol milijona goldinarjev hočejo dati za enkrat v podporo potrebnim duhovnikom. Ali še malo miloščino dajo tako kakor česk list pravi: da bode levica vedela, kaj desnica da. V finančnem odboru, kjer so se o tem posvetovali, bil je minister za uk in bogočastje Stremayer tako odkritosrčen, da je rekел: ka samo tisti duhovniki bodo dobili, kterih državljanško držanje to priporoča. To se pravi: kjer duhovnik bode hotel pri volitvah agitirati za zdajo nemško vlado, tist dobi od tega pol milijona nekaj plačila za svoje „državljanško držanje.“ Torej kakor misli vlada kupiti uradnike, ktere že tako ima, tako misli tudi duhovnike. Čudno, da so vladni možje še tako odkritosrčni!

Če se ne motimo je v Avstriji 57.800 duhovnikov. Ako odbijemo one ki niso „nižji“ in one, ki niso potrebni, ako odbijemo še one, ki niso pri vlasti dobro zapisani torej eo ipso nič ne dobe, pa vzamemo samo 17.000 duhovnikov, dobi torej vsak po 30 gld. Za istino dober kup bi radi tako močno falango kupili. Judež Iškarijot je svojega mojstra prodal za 30 srebrnjakov, našim duhovnikom se pa ponuja naj svoje politično prepričanje prodado za 30 papirjakov!

No kar se tiče slovenskih duhovnikov nismo v strahu. Po vsej preteklosti našega narodnega duhovenstva ni pričakovati, da bi se jih kaj na ta čin kupiti dalo. Preverjeni smo, da bodo držali se Greuterjeve besede, da bodo tudi raji glad trpeli, nego iz teh rok almožno vzeli s takim namenom, kakor ga liberalni Stremayr objavlja.

Ali škandal je, da je država že tako daleč prišla, da se z njenim denarjem kani javni podkup za strankarske namene proglašati. Če to ni

štrevajo, s katerimi se bode banka „Slovenija“ poleg zavarovanja tudi še pečala. Naslovi se morajo lapidarno pisati. Poleg mojega mnenja bi bilo zadostno to stvaritev krstiti enostalno „banka Slovenija“. Ker se je pa pridevki „zavarovalna“ vendar v naslov vzel, je gotovo, da bode banka Slovenija pred vsem drugim zavarovalnica. Banka Slovenija vzela si je s tem kaj pohleven oddelek banknih opravil. Bati se je, da bode „Slovenija“ bolj zavarovalna akcijna družba, nego banka v pravem smislu te besede. Naša kupčija in naš obrt, ki sta oba dva krvavo podpare potrebna, se bodeta kakor se vidi slabo z banko „Slovenijo“ okoristila. Kupčija in obrt potrebujeta pred vsem drugim živ (oseben) kredit, o dajanji živega kredita pa v pravilih banke „Slovenije“ ni nikjer ni duha ni sluha. Sigurne menjice eskomptovati, na državne in obrtnijske vrednostne papirje in na hipoteke posojila dajati, to se ne pravi živi kredit dajati. Ta je samo v kontu-kontu utelesjen. Zavarovanja dajejo naj sigurnejšo in naj tolstježo dividendo. Pri njih se malo, ali celo nič ne riskuje, kajti tarifa za premije ni nespremenljiva. Če je u. pr. banka letos več zavarovanj izplačati moralu, nego je računila, pa lahko za prihodnje leto tarifo za en ali za dva klini na lestvi poviša; ju škoda je poravnana. Osnovatelji banke imeli so tedaj v prvej

vrsti dividendo ali korist akcijonarjev v vidu. Jaz pa temu nasproti rečem in trdim, da bi moral pri vseh slovenskih napravah korist naroda v prvem vidu stati. Korist akcijonarjev in korist občinstva ne izključujete druga drugo, ne stojite sovražno druga nasproti drugej, ampak obe dve ste v en vozlu skupaj zvezani. Ni res, da če eden dobi, mora drugi izgubiti, samo naprava mora tako uredjena biti, da so koristi obeh strank varovane. Pri banki „Sloveniji“ pa, kakor sem reknel, vse na to kaže, da so pred vsem drugim koristi akcijonarjev merodajne in odločilne bile, ne pa koristi naroda.

Kaj podpisana imena prav za prav pomenijo, tega ne vem. Nekteria so mi poznana, druga ne. Med poznanimi ne poznam nobenega kot finančnega kapaceteta. S svojim dobrim glasom kot posleni možje in rodoljubi so brž ko ne namenjeni za banko reklamo delati. V Zagrebu je krčmar, ki ima nad krčminimi vrati petelinu naslikanega, pod petelinom pa besede napisane: „kikeriki, tu se dobro vino dobi!“ Jaz bi dejal, da je večina podpisanih „gospodarskih svetovalcev“ enaka temu petelinu, ki s svojim podpisom nolens volens kriče: kikeriki, v banki Sloveniji se naj laglje dobiček naredi!“ Za nektere bi celo reknel, da brž ko ne niti niso vedeli, kaj so podpisali in zakaj so podpisali, za vse podpisane slovenske rodoljube pa

podiranje politične morale, če to ni korupeija, ki bode, ako se na vrhuncu ohrani, podloge državi izpodjela — potem ne vemo kje iskati korupeije in poštenja.

Poljaki in Rusi.

Pomirjenje Poljakov z Rusi je misel, ki če dalje bolj prodira, in se na obeh straneh po javnih glasilih razpravlja. Da se začenja celiti ta največja rana na slovanskom telesu ravno ob času, ko je nekoliko Jugoslovanstva (na Dunaji) pozabilo na svoje svete dolžnosti, to je tembolj veselo. — Povedali smo bili že, da je najnavdušeniji poljski boritelj proti Rusom, romanop'sec in vojak Čajkovski, kteri je v sovraštvu do Rusije tako daleč šel, da je poturčil se, samo, da bi Rusom škodoval: zdaj izpoznal, da je za Poljake edina rešitev zveza z Rusi, ter da je svojega sina poslal v rusko vojsko. Stari Čajkovski c tem piše Mickievič: „Rusi so mojega sina na celem potu, a posebno v Petrogradu, celo oficirji, s slovansko srčnostjo in slovansko bratovški sprejeli. Daj bog, da bi bil srečen na slovanskem zemljišči, daj bog, da bode slovanski vojak v redih 80 milijonov duš, v slovanskem carstvu. Jaz sem preveč star (pravi Čajkovski) ne mislim se več vrniti k politiki, ali ko bi to storil, obrnil bi se zdaj proti onim Poljakom, ki so poljsko stvar upropastili.“

„Kaj Poljakom preostaje po padu Napoleona? Ali da se vržejo Magjarom v naročje in Nemcem pod noge, ter da bodo Nemci t. j. nemški hlapci, — ali da se iskreno in srčno pri-družijo Rusom, da priznajo ruskega carja, pa da bodo Slovani. Ko bi jaz še mogel politično delati, jaz bi z obema rokama prijel se tega poslednjega, in priporočal to vsem Poljakom zdru-vega razuma in slovanskega srca.“ Tako stari Čajkovski.

Drug enak pojav med Poljaki je govor, kterege je na svitlo dal Mikoševski, l. 1863 član revolucionarnega odbora poljskega. Obseg tega govora je priporočevanje Poljakom naj se pomirijo in zvežjo z Rusi. Priobčujemo samo nekatera mesta: „Podeljeni med tri različne vladavine, bili smo primorani zarad njih sebičnosti, dostikrat vojevati proti svojim lastnim bratom . . . Ako pogledamo na vlade, ktere Poljakom gospodujejo, vidimo naravnost, da Poljaki v Pruski (? Ko je Mikoševski ta govor pisal, menda ni še Bismarck čul. Uredn.) in v Avstriji, nekoliko več svobode uživajo nego v Ruski. Ali te vlade, ako nam tudi podeljujejo neke malovažne koncesije, niti od daleč ne misljijo na rešenje našega nesrečnega naroda,

kterege bi dolžnost bila, da združen z drugimi slovanskimi plemen i eno veliko slovansko familijo dela — nego mislijo na to, kako bi našo narodnost pogubili in nas razdvojili od naših slovanskih bratov . . . Poljska je pod gospodarstvom Rusije obdržala še največ svoje životne moči in svojega narod-nega značaja — to je moje globoko propričanje. Iz tega sleduje, da ko bi se Rusija lotila pota poravnanja, in ko bi korist Slovanstva in Poljakov določno uvažiti hotela, potem nam Poljakom, ki svojo domovino ljubimo in s slovanskimi brati simpatiziramo, ne ostaje drugega, nego iti roko v roki z Rusijo. S tem ne mislim da se naj mi vržemo slepo v naročje carjevo. Moje mnenje je, da po sedanjih okolnostih vsi Poljaki kar največ mogoče delujejo na Rusijo, da se loti pota moderne napredka in da vsaki slovanski deželi in celi slovanski familiji njeno avtonomijo in pravo samodoločbe da. To je politika, ktere treba da se Poljaki poprimejo.“ Tako drug odličen poljski domoljub.

Veliki ruski list „Birževija Vědomosti“, baje organ carjeviča naslednika, govori o tej stvari obširneje. Ta list misli in dokazuje sicer, da Poljaki v Ruskem niso neprijatelji Rusom, temuč to so samo aristokrati in pregnanci in en del inteligenčije, kajti masa naroda se zadnjih uporov niti ni udeleževala. Vendar pozdravlja „B. V.“ z veseljem te nove prikazni, in nove glasove izmed poljske inteligenčije, ter izrekajo željo, da bi to mišljenje rastlo in se razširilo ter da bi se Poljaki ločili od „na-zid-pritskalcev“ Slovanov.

Dopisi.

Iz Zagreba. 14. mar. [Izvir. dop.]

Strankarsko rovanje v peštanskem državnem zboru pride našim težnjam kakor nalač v prilog. Vsak vdar, ki ga levica peštanskega drž. zpora ogerskej vladi zada, zaboli tudi našo vlado, kajti ona je v pravem pomenu besede „emanacija“ ogerske vlade. Mi že zdavnaj vemo, ter smo pri zadnjih dogovorih tudi britko okusili, da je Deákova stranka in izuje proizšla denašnja ogerska vlada večji protivnik naših prizadevanj, nego so levičnjaki, in za-voljo tega želimo manevru levice popolen vspeh. Na shodu levičnjakov v Pešti bila je tudi naša narodna stranka zastopana. Moraličen upliv peštanskih dogodijev na naše javno mnenje postaje očiven. Ogerski levičnjaki bodo pri predstoječih saborskih volitvah naši naravní zavezniki. Oni bodo na Ogerskem jurišali Deakovo vlado, naša narodna stranka pa na Hrvatskem njeno podprtju-

nico na Markovem trgu! Mandat sedanjega peštanskega drž. zpora vgasne 19. aprila. Če se levičnjakom posreči, Deákovcem vladno krmilo iz rok izviti, kar se ve da od vspeha volitev odvisi, potem je „finis dualismi“. Na njegovo mesto stope bo čista personalna unija, kar bo naravno tudi vašo stran habsburške monarhije v svojih temeljih potreslo. To uvidevši je tudi česka državopravna opozicija naporom in težnjam ogerske levice vse svoje simpatije na razpolaganje stavila.

Kakor se čuje, bil je Vakanovič iz Pešte opomenjen, naj vendar enkrat saborske volitve razpiše. Za Zagreb izduhtal je baje sledeči volilni manever. On hoče namreč vse uradnike kot volilce v prvi volilni okraj (gorenje mesto) vpisati dati, ter obrazložuje to s tem, ker so vse deželne pisarne v gornjem mestu. Do sedaj volili so uradniki v onih mestnih volilnih okrajih, v katerih je vsak poedini stanovah. Če Vakanoviču ta manever obvelja, bo v prvem volilnem okrajih kakih 7—8 sto uradnikov v volilni imenik vpisanih. Veliko vprašanje je pa, ali bodo vse glasovali.

Belovarska županija začela se je ravnokar civilnej upravi predajati. Kakor se čuje, bodo pri tej priložnosti veliki župan Trnski, kr. povjerenik Rozenzweig in še več drugih dostojanstvenikov velikimi redovi odlikovani. Trnski bo baje postavljen v stanje razpoloživosti, mesto njega pa za belovarskega velikega župana postavljen Štefica Hervič „popoldnešnji“. On bo vreden sodrug reškega velikega župana Dutkovića. Najnovejša in najvažniša novica je, da je česki deželni zbor razpuščen. Po novih volitvah se imata sniti 24. aprila.

Politični razgled.

Državni zbor je v seji 13. t. m. obravnaval povišanje uradniških plač, za kar terja vlada 5 milijonov. Mende graja razdelitev te svote, katera daje uradniku, ki dobiva 5000 gl., na leto 750 gl. doklade, uradniku, ki ima 400 gl., pa samo 100 gl., kakor da bila sila, v kateri živi uradnik s 5000 gl. plače, sedemkrat večja, ko onega, ki ima 400 gl. Fuxu so uradniki še pre-malo ustavoverni. Greuter pravi, da kadar v Avstriji pomagati hočejo, pomagajo zgoraj, kjer treba ni. Dalje Greuter ustavoverni večini v zboru pod nos daje, da uradnikom hoče zboljšati stanje; ko se je pa terjalo odpravljenje solnega monopola, s čemer bi sol bolji kup bila postala in bi se bilo tako prebivalcem na kmetih pomagalo, kateri večjo silo trpe ko uradniki, tedaj ustavoverci niso imeli denarjev. — Predlog vlade je bil koncem

vem, da so podpisali zato, ker so mislili, da je njih rodoljubna dolžnost, pomagati tako napravo stvarjati, ki bode slovenskemu narodu v korist ter novo orožje za obrambo njegove eksistence.

Zavarovalnica Slovenija ima namen postati narodna naprava. To je hvale vreden namen, samo da bi se tudi uresničil. Do sedaj se še ni, ampak ravno nasprotno: nemškutariti se je začelo. Zelo se je batiti, da zavarovalnica Slovenija ne postane trojanski konj, iz kterege se bodo nazadnje ne samo nemškutarji, ampak tudi judje izlegli. To naj bo zlasti onim na dušo povедano, ki hočejo v zavarovalnici Sloveniji kapital katolicizirati.

Zaklad, s katerim bode zavarovalnica Slovenija delati začela, je prej prevelik nego premajhen. Vpraša se le, ali se bodo akcije spečati dale, ali ne. Če ne bodo kupca našle, je pod-vzetje se ve da propalo. Gleda tega so odločilni prvi dnevi vpisovanja. Če se akcije v prvih osmih dneh ne razpečajo, je podvzetje že na pol propalo. Denes je že več kot osem dni preteklo, in gospodarsko svetovalstvo bode brž ko ne že vedelo, pri čem da je. Denašnje denarne zadeve niso povoljne za razpečanje delnic. Če že drugo ne, kaže nizki stan ažja, da je denar denes drag in da ravno ni zališne denarne množine med sestrom. Poleg tega vrgle so še mnoge druge nove

utemeljitve, ki so ne mara plodonosneje nego je zavarovalnica „Slovenija“, svoje papirje na de-narni sejem.

Denes mora se za vsako podvzetje reklama delati. Brez reklame ne more denes noben trgovec in noben obrtnik več izhajati, naj imata še tako staro firmo, naj bodeta še tako realna in še tako poštena! Ni še dolgo tega, da se je reklama za nevredno za nepristojno, da! celo za sramotno imela. Denes zavladali so drugi nazori. Reklama postala je potreba. Amerikanski časopisi prima-šajo inserate na svojej prvej strani, tam kjer so v naših časopisih uvodni članki, ter s tem kažejo, kako visoko cenijo reklamo. Reklama mora biti na realni podlogi osnovana, mora biti resnična in poštena, drugač je „schwindel“. Za zavarovalnico Slovenijo se ni skor nič reklame delalo. Par telegramov in par inseratov, to je vse, kolikor je meni poznano, kar se je v tem pogledu storilo. To je pa veliko premalo. Po mojem mnenju, bi bilo gospodarsko svetovalstvo za to skrbeti moralno, da se ta stvaritev popularno raztolmači, zlasti pa, da se posebno tiste prednosti poudarijo in nagla-sijo, po katerih se zavarovalnica Slovenija od drugih enakih zavodov odlikuje, in po katerih akcijonarjem in občinstvu več koristi ponuja nego drugi enaki zavodi. Zavarovalnica Slovenija bo imela s kakimi 35 enakimi zavodi konkurirati, in sicer s

starimi zavodi, ki zaupnost občinstva že v žaklji imajo. Če zavarovalnica Slovenija misli, da bo to konkurenco brez vse reklame premagati mogla, se zelo moti. To je sicer samo njena skrb, škodilo njej pa ne bo, če je na to opozorim.

Akcije nameravajo se samo med slovenske rodoljube razprodati. To je nemogoče. Apodiktično bi se moglo reči, da od izdati se imajočih 10.000 akcij po 200 gold. jih ne bo 1000 med slovenske rodoljube razprodanih, ostalih 9000 moralo se bo na borsi razprodati. Ali se bodo borzijanci za nje pipali in gonili, to bo vzpeh pokazal. Poskus iz-ključenja tujega kapitala, če bi sploh mogoče bilo, je aboten. Ravno nasprotno bi morali postopati: tuji kapital bi morali k sebi vabiti, ter njega v svoje koristi rabiti. Kdo za pet ran božijih je pa to zagrešil! Kaj bi bil nasledek, če bi se konkurenčija kapitala začela, ter zavarovalnici Sloveniji monopol zavarovanja izročil? Odgovor: visoke premije, drag denar, visoki diškont itd. To vse spada v Abe narodnega gospodarstva, v Ljubljani pa te abecednice ne poznajo. Kje smo še mi!

Pravil ne bom na dobro prešteval. Samo eno bi gospodarsko svetovalstvo vprašal, namreč to: zakaj glase akcije na ime lastnika, zakaj so s tem na njegovo osebo tako rekoč navezane (vinkulirana), in zakaj mora prenašanje lastništva (Dalje v prilogi.)

sprejet. Mi smo o svojem času že izrekli svoje mnenje o tej dokladi k uradniškim plačam. Vlada in ustavoverna večina državnega zpora je uradnikom to doklado dala za to, da si jih pridobi in ž njih pomočjo izvede svoje nakane. Da vradi za resnično zboljšanje uradniškega stanja ni bilo, to kaže razdelitev one doklade, od katere visoki in že zdaj dobro plačani uradniki, ki imajo velik upliv, največ imajo: nižjim uradnikom, ki političnega upliva nemajo, ta doklada malo koristi.

V ustavnem odboru državnega zpora se ponavljam dolga posvetovanja o gališki resoluciji, križa se nasvet z nasvetom, pa še ni razvideti, kaj in kakšen bodo konec poravnavanja s Poljaki. V zadnji seji je podpiral Giskra svoj nasvet, naj postava o gališki resoluciji ima še le potem veljavno, kadar se bodo vzela in potrdila kot del gališkega deželnega reda v gališkem zboru, in kadar določena postava o direktih volitvah za državni zbor v moč stopi. Rechbauer pak je nasvetoval naj se število državnih poslancev (razen galiških) podvoji. Tem in več enacim predlogom je minister Anersperg nasprotoval in ustavoverni stranki povedel, da mora samo to hoteti, kar ministerstvo hoče. Rekel je, da je vlada sicer za direktne volitve, da pa te točke neče vezati z gališkim poravnanjem. Ustavoverci pak so trdili, da pri volileih zaupanje izgubodo, ako se ne zediní poljsko poravnanje z direktimi volitvi. Nazadnje niso ničesa sklenili.

Naši nemški liberalci so, kadar je treba tudi klerikalni, dasi bi včasi radi „poslednjega duhovna na čreva poslednjega kralja obesili“. Med tem ko njih agitatorji mestne prebivalce s tem demoralizujejo, da grde brez izjeme duhovenski stan in farje, da narodnjake kot največje črnuhe malajo, ktere je treba z „močno vlado“ iztrebiti: imajo drugim nasproti drug obraz. Tako pridigne ustavoverni „Prager Abendblatt“ českim velikim posestnikom in jim na sreči poklada, kako verna in pobožna je ustavoverna vlada. Da je verna, kaže po „Pr. A“ to, da hoče nižje duhovanstvo podpirati, da se je v vprašanji „starokatolikov“ zamerila celo liberalcem, da jej je kardinal Ravšer dobro spričalo dal v „Volksfreundu“. — Denes rudeč, jutri črn, kje so načela?

Listi, ki z dunajskimi kanoniki v dotiki stope, pišejo, da je pred kratkim imel nek dunajski kanonik avdijenco pri cesarji in prišel je govor na „starokatoličane“. „Kaj pravite k temu?“ — je neki cesar kanonika prašal — „pač je prav škandal!“ — Ako je to res,

akcije skoz opravilen svet iti, se za to prepisnina plačati in kar je še več drugih sitnosti? Kteri so bili razlogi za to ustanovitev?*) Mar ti, da se kupčija z akcijami otežkoči! Denes je usus, da akcije ne glase na ime, ter da morejo kot plačilno sredstvo lahko iti iz rok v roke kakor n. pr. navadni bankovec, kar pri akcijah na ime glasečih ne more biti. Na ime glaseče akcije niso več akcije, ampak na pol dolžna pisma, in če so to, se praša: kdo je upnik in kdo je dolžnik? Ali se na to ni pomislilo? Da so akcije zavarovalnice Slovenije zares le na pol akcije na pol pa dolžna pisma, kaže tudi še to, da se bodo od njih plačevali obresti in „naddividenda.“ Obresti plačujejo se samo od dolžnih pisem, od pravih akcij pa samo dividende, v katerih so molče se ve da tudi obresti zadržane. Postavimo slučaj, da zavarovalnica Slovenija eno ali drugo leto zgubo naredi. Dividende v tem slučaju ne bo nič, obresti se pa morajo plačati. Pa od kodi jih vzeti? Odgovor: od kapitala akcijonarjev samega. Akcijonarji, če že dividende ne hote, imajo vendar pravico obresti, ki jim jih pravila zagotavljajo, tirjati. Ta kolobocija pride vsa od tega, ker se je akcijam na pol značaj dolžnih pisem dal. Toliko o zavarovalnici Sloveniji, ki je ves vspehl želim.

—p.

*) Razlogi mislimo da so bili ti, da ne bi akcije v ne e bno. Uredn.

potem vsak lahko raztolmači, zakaj je „nekedaj liberalni“ minister Stremayr veljavno „starokatoliške vere“ v naši državi nekal.

Ustavoverni listi dunajski poročajo, da misli vlada razpustiti kranjski deželni zbor in sicer kmalu. Prej pa bode razpuščena trgovinska komora. Verjetno je to tako, zdaj, po zvršenem razpustu českega zpora.

Česka „Politik“ naznanja, da bodo česka društva pošljala zahvalne adrese Koštu, ker se je izrekel za opravičenost českih terjatev. V teh adresah bodo tudi opominjali Koštu, naj se kot pospeševalec solidarnosti narodov vrne v ogersko domovino.

V Pešti se nadaljujejo prizori v zbornici, kakoršni so zamo tam mogoči. Levica vedno govori in samo govori in to uzročuje hrup in vrišč in ropot in psovjanje, tako da se včasi seja prenehati mora. Vladi pa še ni prišlo na misel, da bi neljubo volitveno postavo nazaj vzela. Najčudnejše pri tej stvari pa je, da jo Beust hoče v svoj prid porabiti. Bivši državni kancelar bi grozovito rad zopet prišel na svoje prejšnje mesto na Dunaji, za to je enemu dunajskih listov („Presse“) naročil, naj piše, da si želi Andrassy priti nazaj v Pešto, da vkroti levčnjake, kateri tedaj, ko je še on bil predsednik ogerskega ministerstva, vendar niso tako neposajeni bili. Beust upa, da pojde Andrassy res nazaj na ogerski ministerski stol in on sam pa pride potem nazaj v ljubi Dunaj. Med tem ko na Dunaji pišejo, naj gre Andrassy nazaj v svojo domovino, hoče ogerska levica, da bi Košut nazaj prišel in poroča se, da bode šla posebna deputacija levčnjakov v Turin, kjer bivši diktator biva, in ga prosila, naj postane voditelj opozicije na Ogerskem.

Najnovejši telegrami iz Pešte pravijo, da je predsednik ministerstva grof Lonyay slabosten in da že tudi Deákoveci proti njemu mrmarjo. V boji med obema strankama v državnem zboru je za trenotek prenehaj nastal, pa poravnanja ni upati.

„Wanderer“ piše, da ste Prusija in Italija defenzivno pogodbo sklenili, kateri bodo Rusija v najblžih dneh pristopila. V Weimarju že izdajajo zemljevide, na katerih so vse eislajtanske dežele že narisane kod del velike Pruso-Nemčije.

Srb ska v lada terja kategorično od visoke Porte prepuščenje dveh mest, kateri po hatišerifu od 1. 1833 Srbiji pravno greste. Tudi srbska vrla turško naganja, naj se kmalu odloči glede združenja srbskih in turških železnic.

Na Španjskem se pripravljam velike homatije. Vse opozicionalne stranke so se zedili proti novemu kralju. Vlada zbira vojsko, jemlje narodni straži orožje, da bi kakorožen upor laglje pobila. Kralj se bode rajši bojeval s novimi podložniki, nego zazustil prestol.

Razne stvari.

* („Novice“) se v zadnji številki zopet po svoje razkalehajo nad „Slov. Narodom“. Trije članki so v naši 28. št. kjer jih po pregovoru „resnica v oči kolje“ neizmerno bodejo, tako da divje otepajo okolo sebe „na levo in na desno“, kamor prileti. Glede prvega dolž dr. Vošnjaka, da mu je „povod dal.“ To ni istina. Oblika in zapopadek dopisa sta mu bila tačas znana, kakor „Novicam“, namreč ko je pošta „S. N.“ v Ljubljano prinesla. To „Nov.“ tudi vedo, kakor se iz daljnega mističnega pisanja vidi, ali zlobne so dovolj mahniti po eni osebi. Kar drugega o tem dopisu govore, posebno vmes tlačeč „zasluge“ mlajšega Bleiweisa, o tem utegnemo še govoriti. Kdo je imenoval imenovanje dr. R. za kranjskega dež. glavarja „narodni škandal“, tega ne vemo. Gotovo je bil eden tacih, ki se je hotel tačas razjaljenemu dr. Costi prikupiti; naj bode kdor hoče, zinil je očitno nekaj brezakttnega. — Če nemški

časniki pravijo, da dr. Costa pleše, kakor dr. Bleiweis gode, naš dopisnik pa narobe, nema važnosti, kakor jo tudi ne bode imelo, ako kak tretji pride in poroča, da se vrstita tako, da eden en teden gode, drugi pleše, drugi teden pa plesalec godec postane. Puneto „neotesanosti“, ktere nam „Novice“ očitajo, ne vemo ali so one „otesaniesi“, ki nas z „divjaki“ in „norci“ pitajo, ali smo mi, ki tacih izrazov ne rabimo. Ljubeznjive „N.“ dalje pripovedujejo, da „modrijani“ „Slovenskega Naroda“ svojo v ednost kmetijstva skušajo v goščinah pri lokalnih vina. Eh bien! S tem vsaj priznavate, da kadar se mi modrijanje „Slov. Naroda“ usedemo k zlati kapljici, razberemo in uganemo poleg tudi kero resno, — smo torej še zmerom na boljem, nego oni veliki Noviški modrijan, ki ga od nekdaj Khamove kletarice bolj zanimajo nego resen pogovor o kmetijstvu ali čem enacem. — Na naš odgovor, v katerem smo pobili „Noviško“ nemškarsko politiko: da je Slovence iz Štajerskega, Goriškega ali Koroškega na Kranjskem tuje, in v katerem smo posvetili „Noviško“ doslednost s citati, ki „Novicam“ po zobih bijejo — ne vedo kaj odgovoriti. Tu je enkrat „Noviška“ zarjavela mašina, po kateri stereotipno polemizujejo z: „laž je — laž je — laž je!“ „strike“ napravila in se spuntala. Da bi vtis oslabile, ježe se prav po starčevu otročje, da mi „Novice“ hranimo in mislimo, da so nas do smrti po glavi loputnile, če pravijo, da se njim ne zdi vredno le en „Narod“ hraniti. To je odgovor vreden stare babe. Ako „Novice“ z olim glasom zažugajo, kaj in kako bodo še povedale, in naposled vprašajo: „ali res mislite, da ne vemo vseh vaših spletet“ — potem si menda veselo roke mencajo in pravijo: „zdaj smo jim pa eno založili! zdaj na ta naš skrivosten glas bode slovenstvo slutilo, da so zbrani okolo „Slov. Nar.“ bog ve kaki nevarni „geheimbündlerji“, ki nosijo srd in črt v gubah svoje toge, pa ga bodo izpustili huje nego parižki komunisti“. Čemu to! Le jasno, le naravnost, na dan z našimi „spletkami“, mi bi jih sami radi poznali. — Na koncu svojega čeka pa „Novice“, omažejo poštenje g. Rapoca (ki pride sem notri kakor Pilatuž v kredo) sumničevajo njegovo rodoljubje. Kljub g. Tanšku (kteremu k novi družbi čestitamo) in kljub temu, da mu R. ni hotel precej pretirane terjatve 55 fl. za tri dni plačati, je Rapočeve rodoljubje in njegova preteklost tako čista, če ne bolj, kakor ktere koli „Noviškega“ glavača. Le dobro si zapomnite, bodo videli! Da bi mi imeli le mnogo takoj agilnih, in tako politično delavnih in neustrašljivih mož kakor je Rapoč, ki ni podoben vam, ki ste se k narodni mizi useli še le ko so vam jo drugi pogrnili. Rapoč, koncipijent in hišni posestnik v Mariboru, ni dozdaj še v javno življenje dosti stopil. Delal je v narodnem obziru posebno v mariborskem okraji in je bil „Novicam“ neznan. Ali v zadnjem času je en velik greh storil, ki mu ga „Novice“ nikdar ne odpuste, dokler žive. Zmisli se je namreč z drugimi vred, da bi se dala na akcije ustanoviti v Ljubljani velika tiskarnica, z manjšo filialo v Mariboru. To akcijsko društvo narodnih mož bi pomoglo našemu časopisu laglje na noge nego posamezni itd. In ker se mu je posrečilo, zato sumničijo „N.“ njegovo rodoljubje; in ker se „Slov. Nar.“ (od nekdaj Novicam slaba vest) v Ljubljano preseli, kmalu v dnevnik spremeni, in ker bode izdajalo akcijsko društvo tudi popularen tednik in druge liste brez višjega dovoljenja „Noviških“ glavačev: zato, in samo zato ono strupeno pihanje in sumničenje „Novic“ na „Slov. Narod“, na osobe kakor so dr. Razlag, Vošnjak, itd. — Pa vendar pojde! — H koncu še eno besedo do naših č. bralcev. Gotovo jih je mnogo blagosrčnih in rahločutnih, katerim preseda to pričkanje in borenje v narodnem taborji, kjer nas je malo. Nam tudi preseda. Ali resnične so besede, ki nam jih je na našo pritožbo, kako žalostne so te razmere v slovenstvu, rekel star in po vsej Sloveniji spoštan rodoljub: „Kadar se „hudo meso“ iz bolnega

telesa reže, boli vse ude, da to bolečino premagajo, ker po tem pridejo do zdravja".

* (Na mariborsko gimnazijo), ki izgubi dva slovenska profesorja g. Šuman in Pajka (stvar še ni rešena ker obadvsta se krivici postavno uprla) natepava direktor Gutscher že nemške suplente. Med intriganti proti onima dvema profesorjem je bil tudi naš renegat Wretschko c. kr. šolski nadzornik. Ko je bil namreč te dni v Maribor prišel na šolske stroške politikovat, vprašan je bil v neki nemški družini: zakaj se odstranjujeta prof. Šuman in Pajk? Odgovoril je flegmatično in mogočno: „wegen Wahlumtrieben“. Ako se bodo „wegen Wahlumtrieben“ kasneje persekuje godile, kam bomo s tem Valuškovim Matičkom? Je-li še kteri c. kr. profesor, kateri bi bil pri volilnih agitacijah tako brezsramen agitator, kakor je bil Wretschko?

* (Dramatično društvo) je prepustilo gosp. direktorju Walburgu na njegovo prošnjo gledališče za saboto 16. t. m. zatorej bode naznanjena tri in dvajseta predstava, v ponedeltek (praznik) 25. marca. Štiri in dvajseta in zadnja redna predstava bode potem koj po velikonočnih praznikih.

* (Generalni direktor „Slavije“) dr. Chleborad, si je pri tej banki toliko pridobil, da je bil kupil graščino in veliko-posestvo Žampah na Českom. Zdaj pred volitvami, ko ustavoverci velika posestva kupujejo, in more eden glas pri volitvah veliko-posestnikov za Česko in morda za Avstrijo odločilen biti — prodal je dr. Chleborad (nomen — omen) svoje posestvo in svoj glas za 94.000 gld. — nekemu ustavovercu! Vse česko časopisje (Pokrok, Nar. Listy, Politik itd.) je obsodilo ta čin. Chleborad videč da cel narod s prstom za Iškarijotom kaže, se je sicer podviral drugo posestvo kupiti, ali svojega prvega sebičnega čina, da je pustil eno veliko posestvo v nemške roke, ne bode izbrisali. Upati je, da ga bode „Slavija“ iz svojega direktorijata izbačnila, ker taki ljudje ne sodijo na celo „narodnih“ zavodov. Res beremo v českih „Nar. Listih“ da so vsi direktorji in uradniki „Slavije“ napovedali, da ne delajo več, dokler bode Chleborad direktor. Ali kaj pomaga kravo iz detelje izgnati po tem, ko se je objela in njivo poškodovala? Prej je treba zagraditi, da enaki mrčes do „narodnega“ blaga ne pride.

* (Štatistika narodnosti v Avstriji) kakor znano, ni natančna. Značajno je za naše Nemce, da se štatistike kot živega vraka boje, ravno tako Magjari. Zato pri zadnjem popisovanju avstrijskega prebivalstva niso hoteli, celo prepovedali so, ljudi tudi po narodnosti štetni. Boje se namreč Nemci in Magjari, da bi štetje po narodnosti dokazalo, kako malo njih je v monarhiji, in kako neopravičeni so zahtevati gospodarstvo nad slovansko večino. Po tem tacem se Avstriji štejejo prebivalci po narodnosti še vedno na podlogi računov od leta 1851 in 1857. Tačas pa je bil čut narodnosti še tako majhen, vlada je bila tako nemška, da je neizmerno mnogo Slovanov, ki so slučajno nemški znali, zapisalo sebe in svojo družino za Nemce, ali na Ogerskem za Magjare. Tako so nastale v Avstriji statistične laži, ktere Nemci hranijo in varujejo. Tem lažem more deloma samo zasobno preiskavanje nasproti stopiti. To je storila tudi „statistična komisija glavnega mesta Prague“, ki je ob priliki zadnjega štenja tudi narodnost praškega mesta konstatirala v marcu 1. 1869. Po datih te komisije živi v Pragi 81 $\frac{1}{2}$ percentov Čehov in samo 17.91 percentov Nemcov. Ostalih 0.49 percentov prebivalcev je kake druge narodnosti*. Številke torej pobijajo trditev, da je Praga nemško mesto. Zanimljivo je poročilo te komisije v tem, da pove, ka so se Nemci na vse kriplje upirali preiskavanju po narodnosti. — Ako bi se v Ljubljani kaka enaka komisija naredila, ali ako bi se po obstoječih datih izračunilo razmerje Slovencev in Nemcov, pač bi prišli še drugi percenti na svitlo in kriku o „nemški“ Ljubljani najbolje usta zamašili.

* (Hranilnica v Konjicah) se je 7. marta odpila. Ona daje od vlog 5% obresti in posejuje po 6%.

* (Podporno društvo za študente), ki se izobrazujejo na visokih šolah v Pragi in so rojeni na Moravskem, Šleskem in Slovaškem, obstoji že dalje časa pod imenom „Radhošt“. Ono poskrbuje, da nebogati študentje iz omenjenih pokrajin dobivajo v Pragi učiteljska mesta po hišah in društvo plačuje potrebnim tudi obed za vsak dan. Za mesec marec t. l. je društvo podelilo 21 prisilcem obede. — Tako se skrbi za odgojo in množenje inteligencije!

* (Za osvobodenje založnic od davkov) so prosili župani vseh občin olomuškega okraja na Moravskem v posebni adresi na cesarja.

* (Vdova dra. Tomana) se bode po poročilu „Salonblatta“ omožila z graščakom gospodom Urbančičem.

* (Pravičen Nemec) „Namesto prejšnje vezi s silo, ktera je različne narodnosti avstrijskega cesarstva skupaj držala, mora se postaviti vez skupne svobode in priznanja enakopravnosti vseh narodnosti, da se bode skupna svoboda tesneje vezala nego je to mogla sila dozdaj. Ako so v notranjem države še taki elementi, kteri hočejo ne-nemške narodnosti samo z vezjo sile privzati, morajo se ti elementi uničiti“. Tako je govoril nemški poslanec Robert Blum l. 1848 na Dunaji malo predno je bil od nastopivše reakcije ustreljen. „N. fr. Pr.“ slavi tega moža, kakor zasluži kot mučenika za svobodo. Samo čudno je, da bi ona morala po R. Blumovo prva uničena biti.

* (Slavjanský pedagog) se imenuje časopis, ki pod uredništvom J. Mašeka v Pragi izhaja in donaša članke v vseh slovanskih jezikih. List šteje tudi nekatere slovenske pedagoge k svojim sodelavcem.

* (Iz Brega pri Celji) se poroča, da je tamošnji posestnik Podsedenšek, po domače Kroft, nedavno v moki, katero je za kruh namenil rumenkasto zrnje našel. Mislil je, da to ni nič hudega in dal kruh speci. Pa ko kruh pokusi obidu ga slabost in ko so po tem kruh preiskali, so spoznali, da je žveplena mišnica v njem bila. Sumijo, da je Podsedenšekov sin, ki se z očetom slabo zastopi, mišnico v moko za kruh zmešal in sodnija je proti sinu že začela preiskavo.

* („Beseda“ v Krškem), jutri v nedeljo, bode posebno velika in slovesna Pridejo — kakor se nam piše — tudi gosti in govorniki iz Ljubljane.

* (Domaci lekar [zdravnik]) zove se srbski list, ki izhaja v Pančevu; uredujeta ga dr. Peičič in dr. Nenadovič. Namen listu je podajati vsakemu vodila, kako naj skrbi za svoje zdravje, ako ni zdravnika pri rokah. List velja za celo leto 2 gl. in dobijo naročniki konec leta kot nagrado knjige: „O prvim dužnostima materinim“.

* (Slovanski blagotvoriteljni odbori v Rusiji.) Velika in strašna pošast so sovražnikom Slovanov slovanski odbori, kateri so se ustanovili v Rusiji, da pospešujejo razvitek slovanskih književnosti in olajšujejo dotiko Rusov z ostalimi Slovani. Rusija ima sedaj štiri take blagotvoriteljne komitete in sicer v Petrogradu Moskvi, Kijevu in Odesi. Vsled svojih pravil rabi odbori svoj denar 1. za vzdrževanje pravoslavnih cerkev v slovanskih deželah, 2. za vzdrževanje slovanskih šol 3. za podpiranje slovanske književnosti in umetnosti, 4. za izobraževanje slovanskih študentov v Rusiji, 4. za izdavanje spisov v namen, da se v Rusiji širi poznanje slovanskega sveta, 6. za razširjevanje knjig, ki naj seznanjajo ostale Slovane z ruskim jezikom in Rusijo sploh, 7. za podpiranje stradajočih Slovanov. Iz poročila petrogradskega odbora o svojem delovanju od 11. maja 1870 do 1. januarja 1872 vidimo, da je odbor dal za pravoslavne cerkve (na Turškem) 955 rubljev, 640 rubljev za šolsko mladost ogerskih Rusinov, 200 rubljev nekemu hrvatskemu pisatelju, 150 rubljev črnogorskemu pesniku Sunde-

čiću, 200 rubljev nekemu českemu pisatelju; razen teh dobivajo od petrogradskega blagotvoriteljnega odbora podpore nekateri srbski, črno-gorski, češki in bulgarski študentje, kateri na ruskih vseučiliščih ali drugih zavodih v Rusiji predavanja poslušajo. Odbor je pristopil kot član budišinski (lužiško-srbski), praški, brnski, sv. Martinski (slovaški), zagrebški, zadrški, (dalmatinski) in slovenski matice in dal 100 rubljev bulgarskemu društvu v Ibrajliji (na Rumunskem). Izšlo je na račun petrogradskega društva več knjig, vse takega obsega, da seznanjajo Ruse z drugimi Slovani in narobe. 100 rubljev dal je odbor za pošiljanje ruskih časopisov v slovanska mesta in car je izročil odboru 12 iztisov službenega izdanja ruskih postav, naj jih razdeli med slovanske pravnike. Enako ko petrogradski odbor, delajo tudi oni trije in razvidno je, da je delovanje teh odborov vse prej ko naši državinevarno. Toda ako je državi nevarno, da se Slovani spoznavajo, in se eden drugemu v književnosti bližajo, tedaj se jej je teh odborov res bat.

* (Južna in Rudolfova železnica) je dovolila brezplačno vožnjo živeža in drugih stvari, katere se darujejo silo trpečim na Kranjskem.

* (Salamonovo mesto Ofir.) Potnik po notranji Afriki C. Mauch je naletel 5. septembra 1871 blizu 20° južne širokosti na razširjene razvaline prestarega mesta in mislijo, da so ostanki Salomonovega mesta Ofira. V južni Afriki so za te razvaline že dolgo vedeli in nekateri loveci slonov trde, da so jih sami videli in pripovedujejo o hišah, obeliskih, piramidah itd. Mauch je našel čudovite stare stavbe iz granita, kar kaže, da niso od Portugalec, ki so od 16. stoletja v teh krajih zlato iskali. Ako so Portugaleci v teh krajih resnično bivali, uselili so se na podrtinah mesta, stoječega že od davnovekosti. Videli so tam še granitove stolpe po 30 komolev visoke, ravno tako stebre, kiparske krasoizdelke, in razširjene labirintove pote. Tri dni hoda dalje, pravijo domorodci, da se še bolj razširjene podrtine. Blizu tam so lege zlata. Ako se pomicli, da je kralj Salomon imel dve pristanišči (Elat in Ezion Geber) ob Rudečem morju in da so še ladje potrebovale tri leta, da so se iz Ofira vrstile, ni popolnem neopravičeno mnenje, da so tu mesta, katera nam sv. pismo imenuje. Da ime Ofir spominja na slovo Afrika, je davno razširjeno mnenje.

* (Zdravilstveno stanje v e. kr. vojski) je predmet knjige, katero je izdal vojno ministerstvo. Knjiga se peča z letom 1869 in kaže, da je tedaj vojska štela 269.835 vojakov in med temi 365.214 bolezni. Po tem takem je l. 1869 — v enaki meri razdeljeno — vsak vojak $1\frac{1}{3}$ krat zbolel. Najosteje so se kazale sledeče bolezni: katar v želodeu in črevih, kožne bolezni, mrzlica, bronkialni katari, ožujljene noge, venerične bolezni, bolezni v očeh, garje. Umrlo je l. 1869, 3128 vojakov, samomorov je bilo 229, nesreč, ki so smrt uzročile, 111.

* (Pikelhavbe) katere je vojaški minister cesarju nasvetoval za pokrivalo glav naših vojakov, pred vladarjem niso našle milosti, ker je cesar nasvet ministerstva za vojaštvo zavrgel brez navedenja uzrokov.

* (Wieliczka,) znano mesto v Galiciji, ki ima pod seboj in v svoji bližini najbogatejše lege soli, je prišlo pred tremi leti v nevarnost, da se potopi, ker je v solne jame, ki se pod mestom, voda pridrla, katera je razen velike nevarnosti za mesto, tudi celi naši državi veliko škodo narediti pretila s tem, da se je bilo batiti, da ne bode mogoče vodo iz solnih jam spraviti. Vendar pa so z mašinami vodo sedaj že skoro vso iz jam izpozajeli, tako da se sedaj lahko sol, kakor poprej dobiva. Voda sedaj v jame ne priteka v večji meri, ko v taki, da jo ena mašina vedno proti lahko odpravlja. Tako so torej državi one bogate solne jame ohranjene.

* (Duhovske spremembe v lavantinski škofiji.) Č. g. Mat. Grosskopf je dobil naslov duhovskega svetovaleca lavantinske škofije; č. g. dr. Jan. Lipold je postal župnik pri sv.

Martinu poleg Šaleka in č. g. Jože Štor župnik v Sevnici. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Fr. Pirkovič v Polčane; Jak. Kruščič za I. v Gornjograd; Greg. Dupelnik v Negovo in Fr. Škorjanec v Ulmije. — Č. g. Fr. Polak gre v začasni počoj. — Dekanija sv. Martina pri Šaleku se bo v prihodnje imenovala: Dekanija „Saležka dolina“ (Dekanat Schallthal). — Županja sv. Roka na Sotli je do 17. aprila razpisana. (Gosp.)

Za stradajoče slovenske brate na Kranjskem

je dalje „Slovenskemu Narodu“ došlo:
Iz Brežic po gosp. dr. Josip Sernecu 28 gld.,
darovali so:

	gld. kr.
Prenesek iz št. 30 „Slov. Nar.“	351 60
Gosp. dr. Gvidon Srebre	5 —
dr. Josip Sernek	2 —
Ivan Tanšek	5 —
Karl Budešinský	1 —
Ignac Linsler	1 —
Josef Rom	1 —
Gospa Terezija Linsler	1 —
Gosp. Prvotnigg Oswald	1 —
Hanč	1 —
Razlag	1 —
Clemens Mosché	1 —
Mikuš, župnik	2 —
Gujšek, kaplan	1 —
C. Mrass	1 —
Edvard Fasl	1 —
Kaučič	2 —
Viktor Laurenčák	1 —
dr. Gregor Krek, univerzni profesor v Gradeu	3 —
Skupaj	382 60

Administracija „Sl. Naroda“.

Dunajska borsa 15. marca.

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld. 60 kr.
1860 drž. posojilo	102 " 80 "
Akeije národné banke	8 " 44 "
London	110 " 70 "
Enotni drž. dolg v srebru	70 " 40 "
Kreditne akeije	341 " — "
Napol.	8 " 80 "
Srebro	109 " — "
C. k. cekini	5 " 28 "

Zaupajte resnici!

To bi vsakemu zaklical, kateri še dvomi o čisti resnici igralne sisteme
profesorja matematike R. v. Orlicé v Berlinu, Wilhelmstrasse 5.

Jaz sem ga 11. febr. t. l. za poduk prosil, — ga dobil za majhno odškodnino stroškov v znesku 2 gld. a. v. z obljubo 10% deleža in denes sem dobil s serijo 8/2

ambo-terno v 4 številkah,

eno kvaterno oziroma 4 terne,
6 amb in sem zdaj bogat mož postal.

Osebno sem izročil gospodu profesorju

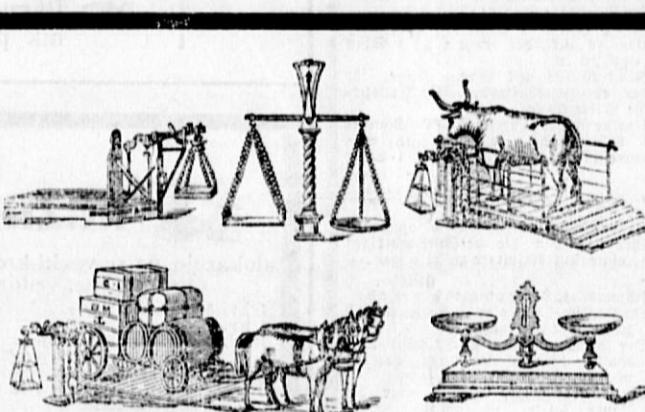
R. v. Orlicé v Berlinu, Wilhelmstrasse 5
mojo zahvalnico z dobro zaslужenimi 10 % in po lastnem prepričanju solidnosti in dobrega glasu, katega uživa ta gospod v vseh krogih Berlina, kličem:

Zaupajte resnici!

Na Dunaji, 5. marca 1872.

Wieden, Hauptstrasse, 25.

Juri Schuster,
trgovec.

Dalje vse sorte druge vase in utegi.

Naročilom proti pošiljanju denarja ali na poštno poduzetje ustreže precej: (11—76)

Kovane uradno preiskavane decimalne vase

četirioglate oblike:
Nositeljna moč: 1 2 3 5 10 15 cent.
Cena, gld.: 18 21 25 35 45 55.

Nositeljna moč: 20 25 30 40 50 cent.

Cena, gld.: 70 80 90 100 110.

Balancirne vase:

Nositeljna moč: 1 2 4 10 20 30 fnt.

Cena, gld.: 5 6 7.50 12 15 18.

Nositeljna moč: 40 50 60 70 80 fnt.

Cena, gld.: 20 22 25 27.50 30.

Vase za živino

z železnim obročjem in utegi (gevithi):

Nositeljna moč: 15 20 25 30 40 50 cent.

Cena, gld.: 150 170 200 230 300 350.

Mostne vase:

Nositeljna moč: 50 60 70 80 100 cent.

Cena, gld.: 350 400 450 500 506.

Nositeljna moč: 120 150 200 300 cent.

Cena, gld.: 600 650 750 900.

L. Buganiy & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

R. Mayr-jev vesoljni čaj

zoper

(52—11)

putiko in čiščenje krvi.

Priznano izvrstno pomaga ta čaj zoper putiko, protin in trganje, zoper kronična spahnila na koži, odprte rane idt., in je zaradi izvanrednih uspehov kakor tudi zbog nizke cene vse enake predmete daleč prekosil, tako da je v kratkem času ne le na Stajarskem ampak tudi z sosednjih deželah na posebno dobrem glasu.

R. Mayr-jev balzam

za ude mazati.

Hitro potolaži često kako hude protinaste, revmatične in neuvzne bolečine; za trganje v sklepilih in mišicah navadno znano pod imeni: bol v križu, zvinjenje sklepnih kosti, trganje po udih, bolečina v bedru, tresenje, splošna slabost živeev, hromota, je imenovan balzam kot mazilo poseben pripomoček, ki se je že mnogokrat skazal in se ne da dovolj ceniti.

Cena enega zavitka čaja z navodom je 80 kr. in 45 kr.; sklenica balzama za ude mazati 80 kr. a. v. Manj nego en veliki zavitki čaja ali 2 sklenici balzama se po pošti ne pošilja.

Glavna zaloga in razposiljatev za oba predmeta pri

Richard-u Mayr-ji, lekarničaru v Gleichenstrasse pri Gradeu.

Zaloga za Maribor: J. W. König, lekarničar v Tegetthoff-ovih ulicah; Celje: Baumbach-ova lekarnica; Gradec: Bratje Obermannzeyer Drog. in J. Purgleitner, lekarn. „Pri Jelenu“; Dunaj: Pezold & Siess; Celovec: A. Beinitz, lekarna na starem trgu; Ptuj: Gosp. Karagyena, lekar; Ljubljana: M. Golob, kupcevalec z medic. zelišči, čaji in dišavami.

Haasenstein in Vogler,

najstarša in največja

ekspedicija oznanil

v Nemčiji, Avstriji in Švajci,

preskrbe oznanila ali annonse v

vse novine celega sveta

brez uračunanja provizij in poštnine po najnižji originalni ceni in imajo svoje etablissements na Dunaji, Neuer Markt 11, v Pragi, Graben 27, v Pešti, Herren-gasse 13, kakor tudi v:

Basel-n.	Berolinu.	Bernu.
Breslavi.	Šemnici.	Churn.
Drezdanh.	Erfurtu.	Frankfurtu.
St. Gallen-n.	Genevi.	Halle a. S.
Hamburgu.	Kölnu.	Lausanni.
Leipzigu.	Ljubeku.	Luzernu.
Metzu.	Magdeburgu.	Monakovem.
Neuchâtelu.	Nitnbergu.	Stuttgartu.
		Zürichu.

(38—2)

Službe iskajoči

vseh vrst, posebno poljedelski in gozdarski uradniki, v vinogradništvu izučeni, kletarski mojstri, umetni vrtnarji (več služeb mestnih in železniških višjih vrtnarjev praznih), železniški in železnično-stavbni uradniki, trgovski knjigovodje, korespondenti in kasirji, governante in domači učitelji lahko na Hrvatskem, Slavonskem, v Dalmaciji, južni Rusiji itd. pod jako ugodnimi pogoji naglo, gotovo in trajno službo dobe. Imamo še mnogo praznih služeb vseh vrst zapisanih, dasiravno je bilo ob novem letu okolo 150 oseb pri naših naročnikih (graščinska in gozdarska vodstva, graščinski in zemljščeni posestniki, železniška vodstva in stavbna voditeljstva, obrtniška podvezja, veliki trgovci i. t. d.) po nas nameščenih, o čemer imamo mnogo zahvalnih in priznali pisem. Frankovana in rekomandovana pisma s priloženima 2 gld. za dopisne in frankovalne stroške, se precej rešujejo, plačilo se samo za resnično storjena naročila terja. Za molčečnost smo porok. Naj se adresuje: Administraciji lista „Sonntags-Zeitung“ v Zagrebu (Hrvatska).

Prof. Dr. Lappière-a

Vbrizgovalno zdravilo

ozdravi*) v 3 dneh vsak tok iz scavnika, kakor tudi bell tok pri ženskah, če je tudi zastrel. Cena za steklenico s podkom o rabljenju 1 tolar 20 sreb. gr. Za poslan denar se strogo skrivno dobri po

A. Witt-u.

Linden-Strasse 18. Berlin.

*) Na stotine ozdravljenih. (59—25)

Pri Janezu Giontini-tu, bukvani v Ljubljani se dobri

„VERTEC“

od leta 1871 terbo in prav čedno vezan po

2 gld. 50 kr.

Starši, ki želite svojim otrokom veselje narediti sezite po njem! (35—3)

Spodobno podpisana naznanjata čestitemu občinstvu, da sta se ravnokar vrnila iz Dunaja z novim blagom. Posrečilo se jima je, akoravno se je manufakturno blago za 15 do 20 % podražilo, pogoditi tako ceno za blago, da jima bode mogoče kupce po starci ceni z novim blagom posluževati.

Blagovoljnemu obiskovanju se tedaj priporočata

brata Koceli,

Ljubljana, glavni trg.

Spielwaaren & Gesellschaftsspiele

Es ist gesorgt für jedes Kind, ob jung oder alt, ob reich oder arm; man findet in Wien kein zweites Geschäft, wo eine derartig mannigfache Auswahl wäre und zu solch billigen Preisen verkauft wird. Verschiedene interessante wissenschaftliche Spiele für die Schuljugend, so auch eine immense Auswahl von neuen interessanten Gesellschaftsspielen für Kinder jedes Alters ic. ic.

Frauenschiffende Puppen, 1 Stück fr. 30, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.
Frauenschiffende Puppen, 1 Stück fr. 10, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2.
Mechanische Laufpuppen mit Stimme, bewegen Kopf, Hände und Füße. 1 Stück fr. 70, 90 fl. 1, 20.
Votto- und Tombola-Spiele, zu fr. 20, 30, 50, 80.
Gammonium-Spiele, fr. 10, 20, 30.
Zonne, fr. 20, 30, 50, 80.
Staat, fein mit Figuren, fl. 1, 30, 1, 50, 2.
Geistspiele, fr. 20, 30, 40, 60, 80, fl. 1.
Buntsticker, fr. 20, 40, 60, 80, fl. 1, 1, 50, 2.
Grubenspiele, fr. 30, 60, 70, 90, fl. 1, 1, 20, 2.
Artillerie-Spielchen, fr. 10, 20, 30, fl. 1, 1, 50, 2.
Raines, 30 fl. 1, 50, 2, 3, 4.
To ammen, Trompeten, Trommeln, Violinen, Gitarren, Melodions, Dudelsackpfeifen, Harmonicas, Strohbläser und andere Instrumente sehr billig.
Spielwaren für unverständige Kinder, aus Papier oder Karton, fr. 15, 25, 30, 50, 70.
Verschiedene Thiere auf Ball, fr. 5, 10, 20 bis fl. 1.
Thiere, ganz natürlich ausgeführt, 20 fl., fl. 1 bis fl. 2.
Andere Spielsachen in 1000facher Auswahl, 10 fl., fl. 1 bis fl. 4.
Gesellschaftsspiele von 30, 50 fl. bis fl. 2.
Neue Bilderbücher für Mädchen, mit oder ohne Text, 1 Stück fr. 10, 15, 25, 45, 65, 80, fl. 1.
Childern Unterricht können Kinder spielend lernen durch die neuen Lese- und Bildertafeln, 1 Stück fl. 1. Spielzeug kann man den Kindern verschieden handwerklich lernen durch die neuen Arbeitsbücher, 1 Stück 80 fl. fl. 1, 20, 2, 3.
Globus, das Stück fr. 50, 80, fl. 1, 1, 50, 2.
Laterna magica, genannt Zauber-Laterne, der angenehme Unterhalt für Jung und Alt, 1 Stück mit 12 Bildern fr. 65, 85, fl. 1, 50, 2, 3, 4 bis fl. 5.
Weiniges Glas-Instrument, genannt der Wundervogel, durch welches man den Glanz eines jeden Vogels tausend nachahmen kann; dieses sehr interessante Spielzeug kostet bis 25 kr.
Englisch Werkzeugkiste, gefüllt mit allen im Hanse vorhandenen Werkzeugen, 1 Kiste fl. 1, 1, 50, 2, 2, 50, 3, 4, dieselben klein für Kinder, fr. 25, 35, 60, fl. 1.
Die aufgezeichneten Fröbel'schen Spiele zur Selbstbildung, in größter Auswahl, für Knaben und Mädchen jeden Alters, 1 Spiel 80 fl. fl. 1, 50, 2, 2, 50, 3, 4, 5, 50.
Buchdruckereien, Komplet mit Alphabeten und Umlauten, für erwachsene Kinder, fr. 85, fl. 1, 20, 1, 80, 2, 50, 3, 6 bis fl. 5.
Ein nettes Werk- und Höfelsbuch mit 30 neuen Mustern für 5 kr. Andere lehrreiche Spiele in größter Auswahl.
Verschiedene Spielwaren, in Schachteln verpackt, in 100facher Auswahl, für Mädchen und Knaben, per Stück fr. 10, 20, 40, 60, fl. 1, 2.
Ueberraschung und Unterhalt
gewähren die neuen Saloon-Geräte, ohne einen übeln Geruch zu verbreiten, in sehr mannigfacher Auswahl, per Stück fr. 3, 5, 8, 10, 15.

Der kleine Zauberer.

Durch nachstehende Zauber-Aparate kann man einzelne Personen oder auch ganze Gesellschaften auf das Spannendste unterhalten. Die Apparate sind derart finanzlich kombiniert, daß nur der Besitzer derseben die verschiedenartigen Ausgaben zu lösen im Stande ist; ein Unstimmigkeiter kann zwischen den beiden, ohne zum Resultate zu gelangen. — Alle Apparate sind von Verzierung freien.

Den Finger durch jeden Hut zu stecken. Die tausenden Karten 40 kr. Ein Schwebende Karten tanzen 10 fl. zu 50.
Das Versteckdienst einer Münze, 25 kr. Eine Karte und doch feant sie Niemand, 15 kr. Die Würfel-Uhr oder das Geheimnis zu erraten, 7 kr.
Ter Zauberkämmer, Durch jeden Die Zauber-Kämmer über die unverzlegbare Kugel, durch welche man jedelei Geisterne Geisterne ausköpfen kann, 10 kr.
Schlag verschwindet ein Gegnerland, 70 kr. Ballen können in einen Gangir wenden, fl. 5.
Tafel-Feuerzeug; wer es öffnet, besamt einen Duftaten, 45 kr. Ein Schreibzeug, wo ist aber die Tinte? 50 kr.
Sieber; hier legt ich es hinein, in welchem ist es? 80 kr. Der Schriftmord durch den Dolch, 20 kr.
Das Berlin-Portemonnaie, immer voll Geld oder immer leer, 20 kr. Was für Farbe ist das? Roth und grün; geht, teines von beiden, so tr.
Die Berlin-Gigantasse, wo ist die Cigarre? 45 kr. Die unverwüstliche Schnur; man zerstödet sie vor dem Publikum und beacht ist sie ganz, 65 kr.
Das Kolumbus-Ei, wer kann es aufstellen? 85 kr. Der Herren-Dichter, oder das unmöglich möglich zu machen, 60 kr.
Ein Kartenspiel. Wo soll die Karte erscheinen? 65 kr. Die Svarbüchle, aber wo ist das Geld? 25 kr.
Es sind noch verschiedene andere Apparate, jedoch wegen Mangel an Raum kann nicht alles genannt werden.

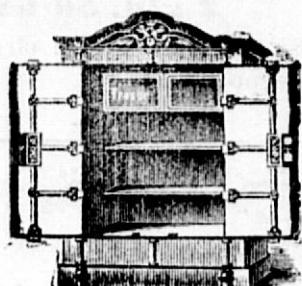
Eine Menge anderer Spielwaren und Gesellschaftsspiele, die alle nicht benannt werden können, sind zu diesen Preisen einzigt und allein nur in der gefertigten Niederlage zu haben. Preisblätter, welche sehr interessant sind, werden gratis vertheilt.

2061

Der Pracht-Bazar, A. Friedmann, Wien, Praterstraße 26.

(50—8)

Pri razstavi v Gradeu 1870. I. s. zlato svetinjo nadarjena.

Prva štajarska c. kr. priv. tovarna (fabrika) ognja in vloma varnih

blagajnic [kas] za denar in pisma, miz za pisanje

Vincencij-a Kanduth-a v Gradei,

tovarna: Beethovenstrasse 21.

priporoča svoje iz najboljšega štajarskega blaga, s ključavnicanami po posebnih patentih, in najsolidnejše dovršene izdelke, za ktere je porok. po jako znižani ceni.

Proti primernemu vplačilu na olajšanje p. n. občinstva tudi plačila na svote. Izključljiva prodaja pri

ANTON KORÖSI,
železničar, Griesgasse Nr. 10, v Gradei.

(47)

Dobro- in blago-

dejne so se samo pravi Hoff-ovi sladovi fabrikati po tisočinah zdravniških spričeval vedno skazovali.

Gospoda dvornega založnika JAN. HOFF-a centralna zaloga na Dunaji, Kärntnerring 11.

Sauldorf, 2. decembra 1871. Prosim, da mi posljete 21 steklenic sladoizlečnega zdravilnega piva, ktere kot okrepčevalo v rekonvalscenciji enega mojih bolnikov „nujno“ potrebujem, za povzetek.

Karl Köpf, prakt. zdravnik.

Kutty, 11. oktobra 1871. Že večkrat sem Vaše sladove preparate z izvrstnim uspehom rabil in prosim sedaj, da mi za enega mojih bolnikov 2 funta sladove zdravilne čokolade pošljete.

J. Singer, prakt. in sodniški zdravnik.

Nyir-Bakta, 10. oktobra 1871. Vaše sladoizlečno zdravilno pivo, Vaše sladove čokolade in bonboni so imeli prva pri kataraličnih stanjih zračnih cevi, zadnja pri dia-rejah, posebno pri otrocih izvrsten učinek. (Naročilo itd.)

Dr. Philipp Braun, županijski zdravnik.

Strassburg (na Koroškem), 18. novembra 1871. Pošljite pod adreso čest. gospodu Ant. Ehrlich, mestni župnik in duhovni svetovalec, tukaj, sladoizlečnega zdravilnega piva, detto čokolade in prsnih sladovih bonbonov.

Tomaž Kahlhamer, prakt. zdravnik.

V Jubljanti pravo samo pri gospodu Martinu Golobu.

V Spaví Ant. Déperis.

(11—3)

R. S. MIHELAC,

dozdaj knjigovez v Radoljci, preselil se je v

I Jubljano,

kjer ima v židovski ulici svojo delavnico, ter se priporoča slavnemu občinstvu obetajoč pošteno, hitro in ceno postrežbo. (46—5)

Ravno tu dobi izurjen knjigovezarski pomočnik pod prav dobrimi pogoji precej službo.

Friedmannovo

naznanilo reči po krajcarji

dokazuje, da se vsaki konkurenčiji ustavlja; čeravno so reči po nezaslišano nizki ceni naznanjene, vendar po vrednosti bolj zadovoljujejo, kakor se pričakuje.

1 kr. 5 jeklenih peres.	5 kr. ščipalem za smodke.	15 kr. 1 par velikih nogovic za gospode.
1 kr. 2 dobra peresnika.	5, 10, 20, 30, 40 kr. različne reči pripravne za darila gospom.	15 kr. 1 par velikih močnih nogovic za gospo.
1 kr. 1 zvezek za pisanie.	6 kr. 12 kodralcev iz dobrega usnja.	15 kr. 1 par evirnatih rokovic za gospo.
1, 2, 3, 5, kr. različni parfumi-rani umetni ognji za izbo.	8 kr. otroška ura z veržico.	15 kr. Jermen za pled iz usnja.
2 kr. ena žlica za kavo iz metala, posrebrena.	10 kr. 1 par evirnatih rokovic za otroke.	15 kr. jedna priprava nož i vilice.
2 kr. 1 kos finega mija za toaletto.	12 kr. ena fina svilna petlja za gospode.	15 kr. ena steklenica finega parfuma.
3 kr. 1 praktičen ključedržec.	10 kr. ena fina knjižica za notice s pratiko.	15 kr. steklenica prave kolonske vode.
3 kr. 1 krtaca za mazanje.	12 kr. 1 škatla z 12 lepimi barvami.	15 kr. fine škarje.
3 kr. 2 knjižice finega papirja za Havancigare.	10 kr. ena patentiran gumibunk za čevlje in rokavice.	20 kr. 1 par evirnatih rokovic za gospo.
3 kr. en patentiran gumibunk za čevlje in rokavice.	10 kr. ena svinčna petlja za morske pene.	20 kr. steklenica tekočega lima, ki se lahko mrzel rabi.
3 kr. 1 kos gumija za brisanje.	10 kr. ena garnitura, broša in uhani.	20 kr. velika harmonika na meh.
3 kr. ena masina za vdejanje.	10 kr. ena vetrizica za škarje.	20 kr. krtača za glavo, dobre sorte.
3 kr. ena fina knjižica za notice.	10 kr. ena vetrizica za blago.	20 kr. mašina za lovenje bolh.
3 kr. 1 kos finega pečatnega voska z vonjavo.	10 kr. ena vetrizica za blago.	20 kr. žepen termometri, dobro reguliran.
3 kr. 1 skudelica iz pleha.	10 kr. ena vetrizica za skrinje.	20 kr. praktičen raztegavec za rokavice.
3 kr. 1 tino kresalo napolnjeno z žveplenkami.	10 kr. en merilnik, dunajska in francoska mera.	20 kr. fina žepna krtača z glavnikom in zrealom.
3 kr. 1 steklenica dunajske na-predovalne tinte.	10 kr. 1 eden plihljavec.	20 kr. praktičen raztegavec za porcelana.
4 kr. 1 eleganten okvir za foto-grafije.	10 kr. 1 par skudelice za kavo iz porcelana.	20 kr. dober angleški dalekogled, ki kaže četrtn mile daleč.
4 kr. 1 predalnik za barve z 12 barvami s čopičem.	10 kr. en porcelanast krožnik za pomizje.	20 kr. dobra angleška britev.
4 kr. en prasrebren naprstek.	10 kr. eno žepno zrcalo.	20 kr. 1 par močnih, dolgih ženskih nogovic.
5 kr. en posreben naprstek.	10 kr. ena ustna harmonika.	20 kr. blazinica za živanje, ki se priviti k mizi.
5 kr. en žepno zrcalo.	10 kr. ene kleče za sladkor.	20 kr. 1 par prekorame.
5 kr. ena ustna harmonika.	10 kr. 1 par otroških nogovic.	20 kr. celo jedna priprava, nož i vilice.
5 kr. ene kleče za sladkor.	10 kr. ena dobra denarnica.	20 kr. krtača za glavo, dobre sorte.
5 kr. 1 par podvezkov.	10 kr. 1 par otroških nogovic.	20 kr. žepen termometer, dobro reguliran.
5 kr. ena žlica iz metala, posrebrena.	10 kr. pipa za tobak z cevijo.	20 kr. mašina za lovenje bolh.
5 kr. eno žepno kresalo.	10 kr. pipa za smodke iz morske pene.	20 kr. žepen krtača z glavnikom in zrealom.
5 kr. en maminec.	10 kr. en trosivec za sladkor.	20 kr. praktičen raztegavec za porcelana.
5 kr. ena čedadna veržica za uro.	10 kr. eno obesijevno kresalo.	20 kr. dober angleški dalekogled, ki kaže četrtn mile daleč.
5 kr. ena manšeta za svetlini iz stekla.	10 kr. pas iz lakirane usnja.	20 kr. dobra angleška britev.
5 kr. ena srebrna krogla, najboljje znažilo za metal.	10 kr. en fin medaljon iz pozla-čenega brona.	20 kr. 1 par močnih, dolgih ženskih nogovic.
5 kr. različne igrače.	10 kr. en čeden žepič za uro iz zameta.	20 kr. blazinica za živanje, ki se priviti k mizi.
5 kr. različne družbine igre.	10 kr. ena krtača za blato.	20 kr. 1 par prekorame.
5 kr. edna knjiga z podobami s textom.	10 kr. fina garnitura gum za manšete, predstajenike in ovratnike.	20 kr. celo jedna priprava, nož i vilice in žlica.
5 kr. ena fina broša.	10 kr. ena vetrizica za tabak.	20 kr. 100 finih zavitkov za pisma.
5 kr. en čeden prstan.	10 kr. ena tabakira.	20 kr. solnčna ura, dobro regulirana.
5 kr. en praktičen kazalec datumata.	10 kr. ena dobre jeklene škarje.	20 kr. album za fotografije.
5 kr. ena skudelica za kavo.	10 kr. ene dobre jeklene škarje.	20 kr. nanosnik, optično steklo.
5 kr. ena fina manšeta za luč.	10 kr. ena dobra denarnica.	20 kr. Jerbas za kruh iz drota.
5 kr. 1 kos gliceinskega ali rastlinskega mija.	10 kr. ena dobra denarnica.	20 kr. krtača za glavo, dobre sorte.
5 kr. 1 kos fine voščene pomade.	10 kr. pipa za tobak z cevijo.	20 kr. mašina za lovenje bolh.
5 kr. en obročen glavnik iz kavčuka.	10 kr. pipa za smodke iz morske pene.	20 kr. žepen termometer, dobro reguliran.
5 kr. Najboljša rastlinska pasta za zobe.	10 kr. lepa oblečena puža.	20 kr. dober angleški dalekogled, ki kaže četrtn mile daleč.
5 kr. ena hran		

Neverjetno, pa vendar resnično je,

da se spodaj zaznamovane regulirane

Le gld. 10 prav angleška srebrna cilindrasta ura s kristalnimi stekli, kar zalom minut, s fino veržico vred iz pravega talmi-zlata, z medaljonom in garantilnim pismom; bolj fine gld. 12, 14.

Le gld. 19,50 prav angleški, prefino vognji pozlačen srebrni kronometer z dvojnim plaščem, prefino emailiran, z fino veržico vred iz talmizlata, medaljon in garantilno pismo.

Le gld. 15,50 prav angleški, prefino vognji pozlačen srebrni kronometer z enojnim plaščem z veržico vred, medaljon in garantilno pismo.

Le gld. 14 prav angleška dobra ura iz talmi-zlata, cilindrasta, najnovješji fason, z dvojnimi kristalnimi stekli, kjer se tudi izprito kolesje vidi, z veržico, medaljonom in garantilnim pismom.

Le gld. 14 ura v talmi-zlata z dvojnim plaščem, savoneto, skakaleem in kristalnimi stekli, z veržico vred iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.

Le gld. 15 ali 18 prav angleški remontoarni ura à la Prince of Wales, najmočnejše vrste s kristalnimi stekli, kolesjem iz nikla v pravem čistem talmi-zlatu; te ure imajo prednost, da se lahko brez ključa

kakor tudi

Srebrna cilindrasta ura s 4 rubini . . . od gld. 10 do 12	" remontarne ure s sidrom, prave, ktere se dajo z obodom naviti . . . od gld. 28 do 30	" detto dvojni zapor, 8 rubinov . . . od gld. 40 do 48
" detto z zlatim robom, na skok od gld. 13 do 14	" remontarne ure z dvojnim zaporom . . . od gld. 35 do 40	" detto emailirane z diamanti . . . od gld. 50 do 65
" detto za gospe . . . od gld. 13 do 18	" remontarne ure s kristalnimi stekli . . . od gld. 30 do 36	" siderne ure s 15 rubini . . . od gld. 35 do 44
" na cylinder, z dvojnim zaporom od gld. 15 do 17	" vojne remontoarne ure . . . od gld. 38 do 45	" detto bolj fine, zlati plašč . . . od gld. 45 do 60
" detto s kristalnimi stekli . . . od gld. 14 do 17	" ure za gospe s 4 in 8 rubini . . . od gld. 30 do 36	" s sidrom in dvojnim zaporom . . . od gld. 55 do 58
" ure s sidrom na 15 rubinov . . . od gld. 16 do 19	" detto emailirane . . . od gld. 30 do 36	" detto z zlatim plaščem gld. 65, 70, 80, 90, 100 do 120
" detto, bolj fine, s srebrnim plaščem . . . od gld. 20 do 23	" detto z zlatim plaščem . . . od gld. 35 do 40	" ure s sidrom za gospe . . . od gld. 45 do 75
" s sidrom z dvojnim zaporom . . . od gld. 18 do 23	" detto z dvojnim zaporom . . . od gld. 30 do 36	" detto s kristalnimi stekli . . . od gld. 40 do 48
" s sidrom, bolj fine . . . od gld. 24 do 28	" ure za gospe s 4 in 8 rubini . . . od gld. 25 do 30	" detto z kristalnimi stekli . . . od gld. 45 do 60
" angleške s sidrom s kristalnim steklom . . . od gld. 18 do 25	" detto emailirane . . . od gld. 30 do 36	" detto z dvojnim zaporom . . . od gld. 50 do 56
" vojne ure s sidrom, dvojni zapor . . . od gld. 25 do 16	" detto z zlatim plaščem . . . od gld. 35 do 40	" remontoarne ure . . . od gld. 70, 80, 90 do 100
	" detto emailirane z diamanti . . . od gld. 38 do 45	" detto z dvojnim zaporom od gld. 100, 110, 120 do 150
	" detto s kristalnim steklom . . . od gld. 33 do 45	" Zlate remontoarne ure, plastične, s steklom gld. 80, 90, 100
		" detto, dvojni plašč . . . gld. 100, 110, 120 do 150

Srebrne urne veržice po gld. 3,50, 4, 5, 6, 7, 8 do gld. 10.
Veržice iz talmi-zlata, kratke, po gld. 1, 1,30, 1,60, 2, 3, 4, 5, 6, dolge, * 1,60, 2,50, 3, 4, 5, 6 in 7.

Ure se menjajojo.

Vse ure so iz blaga prve vrste in se ne smejo zamenjavati z drugimi navadne sorte.

ure po tako nizki ceni prodajajo.

navišjejo; k takim uram dobi vsaki veržico iz talmi-zlata z medaljonom in garantilnim pismom vred zastonj.

Le gld. 15 ali 18 čisto majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, z veržico vred iz talmi-zlata za okoli vrata in garantilnim pismom.

Le gld. 13 srebrna cilindrasta ura s skakaleem in močnim kristalnim steklom, z veržico in medaljonom vred iz talmi-zlata.

Le gld. 22 prečna srebrna sienna ura na 15 rubinov z prefino veržico in medaljonom iz talmi-zlata.

Le gld. 24 srebrna remontoarna ura, ki se da brez ključa naviti, z veržico iz talmi-zlata in medaljonom vred.

Le gld. 30 do 36 zlata cilindrasta ura št. 3 z veržico iz talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.

Le gld. 40 do 70 zlata sienna ura z veržico iz talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.

Le gld. 24, 26, 28 zlata ura za gospe z veržico iz talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.

dalje

Za naprej postan denar ali za počitno povzetje
se vsako naročilo v 24 urah stori in če blago ni po volji, radovoljno se zamenja.

Neregulirana ura za 2 gld. cenejsa. — Naznana cen zastonj.

Urarji, kupcevalci z urami najdejo veliko zalogu vsakovrstnih ur pripravljenih; le ker ure iz prve roke iz Angleškega dobivamo in ker jih mnogo prodamo, nam je mogoče, jih tako po ceni prodajati.

N. Glattau, Uhrmacher, Wien, Kärntnerstrasse Nr. 51, Palais Todesco.

Praktično občinstvo zdaj le redko še kupuje in nosi lišp iz pravega zlata, kjer si lo denarja požre, ker za prečudno dober kup imamo, kar pravo zlato (56—10) popolnem namestuje

Pravo le tukaj

Pravo le tukaj

Patent N. Glattau-a.

Garantira se, da se ta lišp tudi po dolgoletni noši ne spremeni, da se ne da ločiti od prav zlatega in da se po slediči nizki ceni prodaja, zato da si ga vsakdo pripravi zamore.

Lišp za gospe:

1 krasna broša, kr. 80, gld. 1, 1,20, 1,80, gld. 2,50, 3, 3,50, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
1 par uhanov so kr., gld. 1, 1,50, 2, 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50.
1 garnitura broša in uhani po enem okusu gld. 1, 1,50, 2, 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 5,50, 6, 6,50, 7, 7,50, 8, 8,50, 9.
1 mičen ovratnik za gospe, s križcem 85 kr., in gld. 1, prefin gld. 1,50, narfnejsi gld. 2, 2,50.
1 težek zapestnik gld. 1,50, 2, 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 5,50, 6, 7.
1 krasen medaljon, kr. 50, 80, gld. 1, 1,20, 1,50, 2, 2,50, 3, narfnejsi gld. 3,50, 4, 5.
1 eleganten prstan s kameni ali brez njih kr. 50, 80, gld. 1,50, 2, 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50.
1 mičen lišp za okoli vrata z medaljonom gld. 2,80, 3, 3,50, 4, 4,50.

Lišp za gospode:

1 elegantna, najmodernitska veržica za uro gld. 1, 1,30, 1,60, 2, 2,50, 3, 3,50, 4, z medaljonom, gld. 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 5,50, 6, 7.
1 dolga veržica za okoli vrata, neločljiva od prav zlate, gld. 1,80, 2,80, 3,50, 4, 4,50, 5, 5,50, 6, 7.
1 ina igla za řale ali vratnike, kr. 50, 80, gld. 1, 1,50, 2, 2,50, 3, 3,50, 4, 5.
1 prefin medaljon za na urne veržice za gospode, gld. 1, 1,50, 2, 2,50, 3, 3,50, 4, 5.

**novi iznajden metal
T a l m i - z l a t o !**

Pred ponarejanjem se sveti!

1 fin prstan za gospode s kameni ali brez njih kr. 50, 80, gld. 1, 1,20, 1,50, 2, 2,50, 3, 3,50, 4.

1 zvezek uhrnih naveskov 40, 60, 80 kr.

1 par narboj modernih gumb za manjete z emailiranimi kameni ali brez njih itd. kr. 50, 80, gld. 1, 1,50, 2, 2,50.

1 garnitura predstavljenih in manšetnih gumb po enem okusu kr. 50, 70, 85, gld. 1, 1,50, 1,80, 2, 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50.

Briljanten lišp. tako izpeljan, ko pravi, da celo poznatje prekani. Ta lišp je iz pravega kineškega srebra ali iz pravega talmi-zlata, kameni iz gorskega kristala, z diamantovim prahom brušenega, tako da nikdar živega blišča ne zgubijo. Najhujše sorte so v pravo srebro vlovanje.

1 broša gld. 1,50, 2, pravina gld. 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

1 par uhanov gld. 1,50, 2, popolnem inih gld. 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

1 par predstavljenih gumb gld. 1,10, 1,50, 2.

1 par manšetnih gumb, gld. 1,80, 2,80, 3, 3,50.

1 igla za ovratnik gld. 1, 1,50, 2, 2,50, 3.

1 brilljanten prstan, prefin, gld. 1, 1,50, 2, 2,50, 3, 4, 5.

1 zapěstnik z brilljantimi kameni nastavljen, gld. 2, 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 5,50.

Kdor te reči hoče, naj se obrne pismeno ali osebno samo in edino na

N. Glattau-ov prvi pariški bazar za Avstrijo na Dunaji,

v koroški ulici 51, palača Todesco.

Naročilna pisma se lahko pišejo v vsakem jeziku. Pošiljanje v provincijo se godi za povzetje ali za pred poslan denar. Popolna kazala cen se zastonj posiljajo, če se želijo.

Klic iz Dunaja! Slovenci! Bratje!

Pod varstvom grofa Hohenwarta se je lani **veliko slovansko podvetje** na Dunaji utemeljilo. Slovan ni več prisiljen, kupovati potrebno blago pri kakem nemškutarskem judovskem kupecu, kjer ga ne samo goljufava, temveč ga še zarad njegove narodnosti zasnehuje. To se je sedaj nehalo in vsakdo se lahko na nas obrne in za malo denarja najboljše, najsolidnejše blago dobi.

Razpošiljamo vsak dan za povzetek:

po gld. 1,54 salonske ure z realno garancijo vred, večja vrsta po 1,80, ure ki bijejo, po 2,95, 3,25; največja vrsta 5,50.

po 48 kr. lepo sliko Marije ali Jezusa v elegантном pozačenem okvirju; manjše slike po 32 kr.

po 23 kr. termometri z vlagališčem vred; mali termometri z klobukom po 20 kr.

po 1,30 in 1,80 uhrna veržica iz kolonialnega zlata, dolge veržice 1,80—2,60—3; najlepša 4—4,50.

po 68 kr. 6 velikih kosov finega, pravega glierinskega mila; 1 rünf 16 kosov najboljšega mandeljnovega mila 37 kr.

po 54 kr. 50 kosov najboljšega papirja za pisma z zaviti vred; isto barveno 64 kr.

po 15, 24, ali 32 kr. kjer dober nožček; nadniške sorte 64, 78, 96 kr.

po 90 kr. ali 1,15 kjer dober dalekogled;

po 43 kr. greblice za obliko z rogimi in petimi zobimi; velika elegantna sorta 68, 95 kr.

po 10, 20 ali 30 kr. najboljši glavniki za česanje in prah iz kavčuka.

po 2,10 ali 3 g. čarovna kaseta z umogimi aparatimi za glumarstvo, k tem nauk v rabi.

po 4, 5, 8, 10 ali 15 kr. najlepši umetni ogenji, ki se lahko v vsaki sobi sežejo. On je brez duha in nevarnosti. Večji kjer lepi veljajo 25, 30, 35, 40, 50. Cele kasete z vsemi sortami napolnjene, velika 154, večja 2,95, največja z vsemi mogočimi po 4,48, zraven tega nauk.

po 19 kr. 100 dobrih jeklenih peres, najni

Prva občna zavarovalna banka „SLOVENIJA.“

Čedalje bolj se neogibnost v obče spoznava, da mora slovenski narod tudi v materialnem obziru se na lastne noge postaviti, ter se od tujega kapitala, kolikor je mogoče, osvoboditi.

Morebiti niso na nobenem drugem polji te razmere tako ostro vidne, kakor prizavarovanji. Sto in sto tisučev se vsako leto zavarovalnih premij iz dežele iztirava, pomaga delničarjem tujih društev visoke dividende izplačevati.

Merodajni faktorji: deželni zbori, občinska zastopstva, društva in žurnalistika, so večkrat pripoznavali, da je treba lastno zavarovalno društvo za slovenske dežele osnovati.

To je dalo nekaterim rodoljubom povod, popolni operat takega zavarovalnegadruštva na podlagi najbolj zanesljivih statističnih dat in dozdajnih skušenj izdelati dati, ter c. k. ministerstvu predložiti.

Z razpisom dne 25. prosinca l. 1872 je c. k. ministerstvo napravo „prve občne zavarovalne banke Slovenije“ s sedežem v Ljubljani dovolilo.

Banka „Slovenija“ je društvo na delnice, in bo v vseh razdelkih zavarovanja zavarovalo proti odločeni zavarovalnini, to je: proti škodi po ognju, nad revaževanji, po toči in zrealnem steklu, ko bi se strlo, kakor tudi na človeško življenje.

Delnice se bodo brez bankirskega posredovanja neposredno občinstvu oddavale, in na ta način po bolj ugodnem kursu dobivale.

Iz druge strani se bo pa tako tudi glavni namen banke pospeševal, ki obstoji v tem, da se bodo delnice v slovenskem narodu umestile, in bode narod tudi v prihodnje banko v rokah obdržal.

Delnice „Slovenije“ so pripravne prav ugodno kapital nalagati:

1. Na vsako delnico, katerih se bo zdaj razdalo 3000 z imensko vrednostjo od 200 fl., se bo plačeyalo po 40% in to po kursu od 85%, toraj za eno delnico 68 fl. a. v.

2. Z ozirom na oddajevalni kurs nese delnica stalni dohodek blizu do 6%, in

3. vrh tega naddividendo iz čistega upravnega dobička, od katerega je 40% pravilno delničarjem odločeno.

Po dozdajnih skušnjah drugih zavarovalnih društev ni dvomiti, da bodo delnice banke „Slovenije“ v kratkem gotovo 12—15% nosile.

4. Vsak lastnik tudi le ene same delnice ima pravico v občnem zboru glasovatiosebno ali po oblaščencu, z edino omejitvejo, da nobeden ne sme več kakor 40 glasov zastopati.

5. Vsak delničar pomaga s tem národnim podvzetjem slovenskemu narodu lastno zavarovalno društvo osnovati ter posrediti, da trdo pridobljeni novci v domači deželi ostanejo.

6. Ker je 15% čistega dobička dobrodelnim namenom odločenih, odpirate tu še drugi vir bankini dobrodelnosti.

7. Skrajno je še povdarjati, da so pripravljeni fondi banke pravilno odločeni, menjice ekomptovati, posjevati na državne in obrtniške papirje, na posestva proti hipotekarnemu uknjiženju, posestnikom, obrtnikom, skupščinam in občinam, da bo na ta način mogoče v posameznih krajih pamanjkanje denarjev zatreći.

Tarife za raznovrstne oddelke zavarovanja so po najbolj zanesljivih statističnih datih sestavljene in se bo gospodarstvo v vsakem oziru na reeleno podlago postavilo. V ta namen se bodo v vseh večih mestih in v posameznih okrožjih nadgledni svetovalci (sestavljeni iz delničarjev in zavarovancev) postavili.

Gospodarsko svetovalstvo je iz sledečih oseb sestavljeno: Svetli knez instari grof **Lavoslav Salm Reiferscheid**, grajsčak v Novem Celji itd. (predsednik); dr. **Etbin Henrik Costa**, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani, (podpredsednik); **Andrej Pirnat**, posestnik v Ljubljani; **Vekoslav Pesarič**, c. k. sodnije svetovalec v Celji; **Mihail Herman**, deželni odbornik v Gradiški; dr. **Jože Ulaga**, profesor bogoslovja v Mariboru; **Jože Hauswirth**, posestnik v Celji; dr. **Štefan Kočevar**, c. k. okrajni zdravnik v Celji; dr. **Vekoslav Valenta**, c. k. zdravstveni svetovalec in profesor v Ljubljani; **Ivan Stuhec**, c. k. sodnije svetovalec v Celji; **Dragotin Ahčin**, trgovec v Ljubljani; **Florian Konšek**, c. k. okrajni predstojnik v pokoji v Ljubljani; dr. **Franjo Radej**, c. k. bilježnik v Mariboru (gospodarski svetovalci). —

(Namestniki): **Jakob Kureš**, c. k. okrajni pristav v Kozjem; **Franjo Šentak**, posestnik na Vranskem; **A. Zvanut**, veliki trgovec na Občini.

Pregledovalni odbor je s sledečih oseb sestavljen; Dr. **Janez Zlatoust Pogačar**, stolni prošt v Ljubljani; **Gustav Tönnies**, lastnik tovarne v Ljubljani; **Jože Debevec**, trgovec v Ljubljani.

Delnice se bodo na ta-le način podpisovale:

1. Za vsako delnico z imensko vrednostjo od 200 gold. se bo vplačevalo 40% po kursu od 85% v gotovini; potem se bodo dobivali medčasni listi.

2. Za 1 delnico je toraj treba 68 gold. v gotovini, od ktere se bo vplačevalo po 20 gold. precej pri vpisovanji, 48 gold. pa v prihodnjih 30 dneh.

3. Vsak podpisani znesek daje od dnje vplačila 5%, oziroma na izdajavni kurs od 85%, blizu 6%.

4. Vsacemu podpisovalcu je na izvoljo dano, tudi vseh 40% za delnico precej vplačati.

5. Podpisovalo se bode ali pri banki v Ljubljani, ali pri agentih, katerim se bo dalo pooblastilo za to od gospodarskega svetovalstva.

6. Vplačevalo se bo ali pri banki v Ljubljani, ali se ji naj novci po pošti pošljajo. Agentom naj se plačuje le proti od gospodarskega svetovalstva podpisanim pobotnicam.

Bankina pravila se dobivajo pri banki „Sloveniji“ v Ljubljani, in tudi pojasnila se ustmeno ali pismeno pri njej povoljno dajejo.

(39—8)

V Ljubljani, dné 24. februarja 1872.

Za ravnateljstvo prve občne zavarovalne banke „SLOVENIJE“:

Knez in stari grof **Salm Reiferscheid** l. r., grajsčak itd. itd. predsednik. Dr. **E. H. Costa** l. r., odvetnik in dež. odbornik itd. itd. podpredsednik.